

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Dóczi Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek a alperes ellen közbeszerzési ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Bíróságon 28.K.33.946/2008. számon indult és a Fővárosi Ítéltábla 2010. március 11. napján kelt 4.Kf.27.486/2009/4. számú ítélettel befejezett perben a jogerős ítélet ellen a felperes által 15. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.27.486/2009/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (azaz harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Bíróság 28.K.33.946/2008/10. sorszámu ítéletében a felperes keresetét az alperes D.347/34-1/2008. számú határozata felülvizsgálata körében elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes megsértette a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 57.§ (4) bekezdés c) pontját a 10.§ (1) bekezdés a) pontjára, a 70.§ (1) bekezdésére és a 88.§ (1) bekezdés c) és f) pontjára tekintettel, valamint a törvény 81.§ (3) bekezdését és 91.§ (1) bekezdését. Ennek alapján a felperes részvételi felhívását és az ezt követően hozott valamennyi döntését megsemmisítette, illetőleg a felperesre 5.000.000 forint bírságot szabott ki. Az elsőfokú bíróság a keresetet nem találta alaposnak.

Kiemelte, hogy a felperes nem tudta azon állítását bizonyítani, mely szerint az általa meghatározott bírálati szempontokhoz tartozó rész- szempontok megfelelő objektív jellemzőkkel kerültek meghatározásra. Az elsőfokú bíróság osztotta azt az alperesi álláspontot, hogy a megoldás, a módszer, illetve a szolgáltatás minősége körében nem volt olyan objektív értékelési szempont meghatározva, amely alapján az ajánlatokat objektív módon lehetett volna értékelni. A közbeszerzési eljárásban az egyik súlyponti kérdés a bírálati részszempontok meghatározása, melynek körében a Kbt. az ajánlatkérők számára követelményeket határoz meg.

Az alperes által értékelt összeférhetlenséggel kapcsolatban az elsőfokú bíróság a Kbt. 10.§ (1) bekezdés a) pontja, valamint a (6) bekezdés a) pontja alapján azt állapította meg, hogy a részére adott megbízás a közbeszerzési eljárás előkészítésében történő részvételnek minősült. A dokumentáció részét képező fájl ajánlattevő részére történő kiadása magában hordozta annak lehetőségét, hogy az ajánlattevő közbeszerzési eljárás megindítását megelőzően a dokumentációt vagy annak egy részét megismerhesse.

Az elsőfokú bíróság az ajánlattételi felhívás tartalmával összefüggésben kiemelte, hogy a felperesi ajánlattételi felhíváshoz képest a Zrt. a 2008. június 14-i ártárgyalást követően a végleges ajánlattételi lapján a kitöltendő sorokat kihúzta. Azzal, hogy a felperes mégis ezen társaság ajánlatát nyilvánította érvényesnek megszegte a Kbt. 88.§ (1) bekezdés f) pontja követelményét, mivel olyan ajánlatot nyilvánított nyertessé, amely megszegte a felperes által kötelezővé tett tartalmi és formai előírásokat.

A felperes felperes fellebbezése alapján a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.27.486/2009/4. sorszámú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a felperes fellebbezésében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a bírálati szempontrendszer összeállítása során figyelembe vette a közbeszerzési tanács 2/2004. számú módosított ajánlását, illetve az összességében a legkedvezőbb ajánlat elbírálására szakértő bevonásával járt el. Az összeférhetlenséggel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a közbeszerzési eljárás megindítása előtt egy informatikai -technikai jellegű probléma kezelésében működött közre, amely során nem jutott az ajánlattevők részére rendelkezésre bocsátott adatok körét meghaladó információkhoz.

A Zrt. végleges ajánlattételi lapján szereplő jelöléseket akként értelmezte, hogy a társaság az „új ajánlatában” a korábbi ajánlatban szereplő árakat kívánja fenntartani, tehát változatlan árajánlatot ad tekintettel arra is, hogy az ártárgyalást közvetlenül megelőzően egy nagy terjedelmű komplett műszaki és kereskedelmi ajánlatot prezentált a felperes részére.

A másodfokú bíróság a felperes fellebbezését nem találta megalapozottnak. A Kbt. 57.§ (4) bekezdése körében kiemelte, hogy az ajánlati felhívásban kell meghatározni az összes értékelésre kerülő résszemponthoz, amelyet a jogszabály taxatív módon sorol fel. Az 57.§ (1) bekezdés c) pontja kimondja, hogy a résszemponthozak mennyiségi vagy más értékelhető tényezőkön kell alapulniuk. Az elsőfokú bíróság helytállóan vonta le azt a következtetést, hogy a felperes ajánlati felhívása nem felelt meg a jogszabályi követelményeknek és az ajánlat műszaki tartalmánál megadott három szempont értékeléséhez a felperes nem határozott meg objektív jellemzőket és egzakt fokmérőket.

Az összeférhetetlenség körében a másodfokú bíróság a Kbt. 10. (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással azt állapította meg, hogy a felperes az ajánlattételi szakaszban olyan ajánlattevővel tárgyalt, akinek képviselőjét bevonta az eljárásba. A felelősség szempontjából közömbös, hogy az eljárásban miben és mennyiben működött közre, ugyanis az érdekelt ajánlattevő képviseletében eljáró személy többletinformációkhoz juthatott az informatikai-technikai jellegű probléma kezelésével.

A nyertesnek minősített ajánlattevő ajánlatával kapcsolatban a másodfokú bíróság arra utalt, hogy az nem felelt meg a Kbt. 70.§ (1) bekezdése rendelkezésének, mivel a végleges ajánlattételi lap nem került kiállításra, így az ajánlatot értékelni sem lehetett volna.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. A felülvizsgálati kérelemben foglaltak szerint a másodfokú bíróság ítélete megsértette a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253.§ (2) bekezdését az által, hogy nem változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét azon az alapon, hogy a felperes nem sértette meg a Kbt. 57.§ (4) bekezdés c) pontját, 10.§ (1) bekezdését, 81.§ (3) bekezdését és 91.§ (1) bekezdését.

A felperes a bírálati résszemponthozok tekintetében arra hivatkozott, hogy az ajánlati dokumentációban a verseny tisztasága és a nyilvánosság biztosítása érdekében részletesen meghatározta az értékelni kívánt résszemponthozok tartalmi elemeit. A bírálati szempontrendszer összeállítása során maradéktalanul alkalmazta a közbeszerzések tanácsának 2/2004. számú módosított ajánlásában foglaltakat és maximálisan törekedett arra, hogy a résszemponthozok tekintetében rögzítésre kerüljenek legalább a megajánlások összevetésének alapját képező szakmailag megítélhető jellemzők. A közbeszerzési eljárásban az ajánlatok értékelésében közreműködött szakértő a szakmai alapon történő összehasonlítást volt hivatott biztosítani.

A felperes vitatta a másodfokú bíróság által megállapított összeférhetetlenséget is. Elismerte ugyan, hogy felkérte a kizárólag számadatokat tartalmazó adatállomány informatikai védelemmel való ellátására, azonban ez technikai jellegű beavatkozásnak tekinthető, az abban foglalt számadatokból többletinformációt nem lehetett megtudni.

A felperes a Zrt. végleges ajánlattételi lapja tekintetében arra hivatkozott, hogy a Zrt. részt vett az ártárgyaláson, az ajánlattételi lapot kitöltötte és benyújtotta, amelyet a felperes a többi ajánlattételi lappal valamennyi ajánlattevő jelenlétében ismertetett. A Zrt. végleges ajánlatának ismertetésekor sem tett olyan nyilatkozatot, hogy az ajánlattételi lapján szereplő kihúzások nem a változatlan ajánlattételre vonatkoznak. A Zrt. ajánlattételi szándéka a végleges ajánlattétel során továbbra is fennállt, az „új ajánlatában” a korábban megajánlott árakat kívánta fenntartani.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem korlátai között vizsgálta, a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdés szerint tárgyaláson kívül elbírálv.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Kbt. 57.§ (3) bekezdés szerint, ha az ajánlatkérő az összességében legelőnyösebb ajánlatot kívánja kiválasztani, köteles meghatározni

- a) az összességi képben legelőnyösebb ajánlat megítélésére szolgáló résszempontokat;
- b) résszempontokként az azok súlyát meghatározó -
résszempont tényleges jelentőségével arányban álló - szorzószámokat (a továbbiakban: súlyszám);
- c) az ajánlatok résszempontok szerinti tartalmi elemeinek értékelése során adható pontszám alsó és felső határát, amely minden résszempont esetében azonos;
- d) azt a módszert (módszereket) amellyel megadja a ponthatárok (c pont) közötti pontszámot.

A Kbt. 57.§ (4) bekezdés a (3) bekezdés a) pontja szerinti résszempontok tartalmi meghatározásának kereteit rögzíti.

A másodfokú bíróság megalapozottan állapította meg, hogy a bírálati résszempontok a Kbt. fenti rendelkezéseinek nem feleltek meg. Önmagában annak nincs jogi jelentősége, hogy a felperes a bírálati

szempontrendszer összeállítása során mennyiben alkalmazta a közbeszerzések tanácsának 2/2004. számú módosított ajánlását, kizárólag abból lehetett kiindulni, hogy a részzempontok tartalmi meghatározása alkalmas-e arra, hogy annak alapján az ajánlatkérő az összességében legelőnyösebb ajánlatot tudja kiválasztani. A műszaki tartalomnál rögzített három alszemponthoz a felperes meghatározott műszaki tartalmat nem kapcsolt - ahogyan arra helytállóan utalt a másodfokú bíróság. Ez azt is jelentette, hogy a Kbt. 57.§ (4) bekezdésének a részzempontok nem feleltek meg, elsősorban arra tekintettel, hogy az összevethetőség, illetőleg ehhez kapcsolódóan az objektív értékelhetőség feltételei hiányoztak.

A műszaki szakértő közreműködése nem változtatott a részzempontok meghatározása körében megállapítható hiányosságokon. A szakértői közreműködés egyben arra is utal, hogy a bírálati részzempontok olyan részletességgel, illetőleg átlátható módon nem kerültek meghatározásra, amely valamennyi érintett számára nyilvánvalóvá tette volna a felperes pontos műszaki- gazdasági elvárásait.

A másodfokú bíróság helytállóan utalt arra is, hogy a bírálati szempontok (részzempontok és alszempontok) körében az objektív jellemzők meghatározásának hiánya jelentette a Kbt. 57.§ (3) és (4) bekezdésének rendelkezésének megsértését. Ezt meghaladóan az egyes alszempontok is szubjektív megítélésre adtak alapot, így a másodfokú bíróság részéről nem volt jogsértő annak megállapítása, hogy az alperes a közbeszerzési eljárásban megsértette a Kbt. 57.§ (4) bekezdés c) pontjának előírásait.

Megalapozott volt a másodfokú bíróság ítélete a megállapított összeférhetetlenség tekintetében. A felperes maga is elismerte, hogy felkérte a közbeszerzési eljárás előkészítési szakaszában informatikai közreműködésre. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal ellentétben ez a közreműködés alkalmas volt arra - függetlenül attól, hogy ez ténylegesen megvalósult vagy sem -, hogy az ajánlattevő olyan többletinformáció birtokába juthatott, amely előnyt jelenthetett az ajánlattétel során. Ebben a körben kizárólag az előny lehetőségét kellett vizsgálni, kapcsolódóan a Kbt. 10. (1) bekezdés a) pontjának rendelkezéséhez. A Kbt. fenti szabálya alapján a közbeszerzési eljárás előkészítése, a felhívás és a dokumentáció elkészítés során olyan személyt nem lehet bevonni, aki az érdekelt gazdálkodó szervezettel munkaviszonyban van, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll. Helytállóan utalt arra a másodfokú bíróság, hogy a felelősség szempontjából közömbös a tényleges közreműködés, illetve annak irányultsága, mivel a Kbt. fenti rendelkezése mérlegelés nélkül valamennyi, az érdekelt gazdálkodó szervezettel munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló közreműködését tiltja. Az alperesnek erre tekintettel további vizsgálatot nem kellett végeznie abban a vonatkozásban, hogy az

összeférhetetlenséget megalapozó pozícióban lévő személy ténylegesen milyen tevékenységet végzett és annak milyen (potenciális)hatása volt a teljes eljárásra nézve.

A másodfokú bíróság ítélete a Zrt. végleges ajánlattételi lapja tekintetében sem jogsértő. A Kbt. 70.§ (1) bekezdése értelmében az ajánlattevőnek az ajánlati felhívásban és a dokumentációban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell ajánlatát elkészítenie és benyújtania. (első mondat)

A másodfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, hogy a Kbt. nem teszi lehetővé formai hiányosság esetén az ajánlat elfogadását, illetve érdemi értékelését.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében megalapozottan hívta fel az eredeti ajánlattételi felhívás 15. pontját, mely szabályozta az eredeti árajánlathoz képest módosított árajánlat megtételének lehetőségét. A végleges ajánlattételi lapot az ajánlati ár körében a Zrt. nem töltötte ki, ez pedig a Kbt. 70.§ (1) bekezdése szerinti érvénytelenség jogkövetkezményét jelentette. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal ellentétben nincs lehetőség az ajánlattevő korábbi nyilatkozata, illetve magatartása alapján az ajánlati ár körében bármiféle „következtetés” levonására. Ez azt is jelenti, hogy a felperes a felülvizsgálati kérelmében tévesen utalt arra, hogy a Zrt. vonatkozásában az „eset összes körülményét” értékelve kellett eljárnia, mivel ez a Kbt. 70.§(1) bekezdés szabályával egyértelműen ellentétes.

A fentiek alapján a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy a másodfokú bíróság ítélete egyik vitatott vonatkozásában sem sértette meg a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, így a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 270.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése szerint kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest az alperes jogtanácsosi képviselőjével felmerült perköltségének megtérítésére.

A jogi képviselő költségét a módosított 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján határozta meg.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest kötelezte a per tárgyi illeték feljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére, az Illetékekről szóló módosított 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése szerinti mértékben.

Budapest, 2011. május 4.

*Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Tibor sk. előadó bíró, Dr. Tóth Kincső sk. bíró*

Dr. Kalas